

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

25.4.2024

Kosketusvarotoimet kotihoidossa

Käsien välityksellä tapahtuva kosketustartunta on tärkein hoitoon liittyvien infektioiden leviämistapa. Kaikkien asiakkaiden kohdalla noudatetaan tavanomaisia varotoimia. Tässä ohjeessa ovat ne lisätoimet, joita tarvitaan kosketusvarotoimin hoidettavan asiakkaan hoidossa.

Kosketusvarotoimia noudatetaan kotihoidossa esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Moniresistentin mikrobin, kuten MRSA-, ESBL Klebsiella pneumoniae- ja CPE-kantajan hoidossa
- Akuuttia oksennus-ripulitautia (esim. noro) sairastavan asiakkaan hoidossa
- Clostridoides difficile- ripulia sairastavan asiakkaan hoidossa (lyhenne C.difficile)
- Syyhyä sairastavan asiakkaan hoidossa
- Runsaasti erittävän haavan hoidossa

Kotikäynti

Kotihoitolaukkua ei viedä tarpeettomasti asiakkaan kotiin. Kotiin varataan käsihuuhe, tarvittavat suojaimet sekä hoitotarvikkeet asianmukaisessa säilytyslaatikossa omissa pakkauksissaan. Suihkutusta varten asiakkaan kotiin viedään kertakäyttöinen suojaesiliina ja kumisaappaat.

Asiakkaan hoidossa käytetään kertakäyttöisiä hoitovälineitä. Jos kertakäyttöisiä välineitä ei ole saatavilla, käytetään monikäyttöisiä. Käytön jälkeen monikäyttöiset välineet suljetaan muovipussiin tai kannelliseen rasiaan ja toimitetaan välinehuoltoon. Hoitovälineet huolletaan mahdollisimman pian käytön jälkeen. Mikäli väline ei kestä korkeita lämpötiloja, pyyhitään se desinfektioaineella ohjeiden mukaan.

Verenpainemittarit, stetoskooppi ym. monikäyttöiset välineet puhdistetaan ja desinfioidaan käytön jälkeen.

Käsihygienia

Hyvää käsihygieniaa noudatetaan kaikkien asiakkaiden hoidossa. Desinfioi kädet aina asiakkaan luokse saapuessa ja sieltä poistuessa. Kotikäynnillä käsineet tulee vaihtaa puhtaisiin riittävän usein. Vaihda käsineet ja desinfioi kädet aina siirtyessäsi likaisemmasta puhtaampaan työtehtävään, ettet kontaminoi puhtaita alueita likaisilla käsineillä.

C.Difficile -ripulia, akuuttia oksennus-ripulitautia tai syyhyä sairastavan hoidossa tulee lisäksi pestä kädet saippualla ja käyttää käsihuuhdetta ennen aseptista toimenpidettä sekä ennen asiakkaan luota poistuessa. Mikäli käsien pesu ei ole mahdollista, voi kädet puhdistaa pesupyyhkeellä ja käsien kuivuttua desinfioida ne käsihuhuhteella.

Asiakas ja omaiset opastetaan toteuttamaan hyvää käsihygieniaa. Asiakas ja perheenjäsenet pesevät kätensä vedellä ja nestesaippualla ennen ja jälkeen hoitotoimenpiteiden. Perheenjäsenten osallistuessa esim. haavan hoitoon tai toistokatetrintiin, käsien vesipesun lisäksi kädet desinfioidaan.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

25.4.2024

Suojaimet

Suojainten tarkoitus on estää työntekijän käsien ja työasun likaantuminen ja mikrobikontaminaatio sekä suojata asiakasta tartunnoilta. Säilytä suojaimet suojassa pölyltä, roiskeilta ja tarpeettomalta koskettelulta. Voit kuljettaa suojaimet puhtaassa suojapussissa kotikäynnille tai säilyttää käytössä olevat suojaimet esim. erillisessä kannellisessa laatikossa asiakkaan kotona. Käsittele suojaimia puhtain, desinfioiduin käsin.

Pue suojaimet kotikäynnille mentäessä asiakkaan eteisessä. Kotikäynnin päätteeksi riisu suojaimet asiakkaan eteisessä ja laita käytetyt suojaimet välittömästi jätepussiin. Jos asiakas sairastaa C.difficile -ripulia tai akuuttia oksennus-ripulitautia, älä säilytä suojaimia asiakkaan kotona, vaan tuo ne joka kerta mukanasi käynnille.

Suojakäsineet

Käytä suojakäsineitä koskiessasi asiakasta ja hänen lähiympäristöään. Siivoustyössä, vuoteita sijatessa ja pyykkejä käsitellessä käytetään suojakäsineitä. Huolehdi, ettet kontaminoi ympäristöä käytetyillä suojakäsineillä. Riisu tai vaihda käsineet heti käyttötarpeen loputtua. Vaihda käsineet siirtyessäsi likaisemmasta puhtaampaan työvaiheeseen.

Kun olet hoitanut asiakasta, jolla on C.difficile -ripuli, akuutti oksennus-ripulitauti tai syyhy, riisu suojakäsineet ja pese ja desinfioi kädet ennen asiakkaan kotoa poistumista sekä ennen aseptista toimenpidettä. Mikäli käsien pesu ei ole mahdollista, puhdista kädet pesupyyhkeellä ja käsien kuivuttua desinfioi ne käsihuuhteella.

Suojatakki tai -esiliina

Käytä hihallista suojaesiliinaa tai -takkia suojataksesi käsivarret ja työasu kontaminoitumiselta. Suojaesiliina tai -takki on tarpeen fyysisessä kontaktissa asiakkaaseen tai hänen lähiympäristönsä. Käytä suojaesiliinaa tai -takkia myös käsitellessäsi asiakkaan vaatteita tai vuodevaatteita.

Kirurginen suu-nenäsuojusta

Käytä kirurgista suu-nenäsuojusta ja tarvittaessa myös visiiriä tai suojalaseja, mikäli sinulla on vaara saada eriteroiskeita kasvoille.

C.difficile -ripulia tai akuuttia oksennus-ripulitautia sairastavien asiakkaiden hoidossa tulee käyttää kirurgista suu-nenäsuojusta asiakasta hoidettaessa sekä eritteitä tai asiakkaan kotia siivotessa.

Pisto- ja viiltotapaturmien ehkäisy

Jos asiakkaan hoidossa on pidempiaikainen tarve särmäisjäteastialle, säilytä sitä asiakkaan kotona. Laita pistävät ja viiltävät välineet suoraan särmäisjäteastiaan.

Eritetahrat

Poista asiakkaan kotona olevat eriteet kotoa löytyvillä siivousaineilla ja paperipyyhkeillä. Ripuli-oksennus eritetahrain voi poistaa myös pintadesinfektioaineella.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

25.4.2024

Hoito- ja tutkimusvälineet

Säilytä henkilökohtaiset tutkimus- ja hoitovälineet asiakkaan kotona. Desinfioi monikäyttöiset tutkimus ja hoitovälineet heti käytön jälkeen ennenkäytät niitä seuraavalla asiakkaalla. Monikäyttöiset instrumentit toimitetaan välinehuoltoon.

Pyykkihoidto

Käytä suojakäsineitä ja suojaesiliinaa tai -takkia pyykkiä käsitellessäsi. Älä laske pyykkiä lattialle. Jos asiakas sairastaa C.difficile -ripulia tai akuuttia oksennus-ripulitautia, käytä myös kirurgista suu-nenäsuojusta asiakkaan pyykkiä käsitellessä.

Muuta huomioitavaa

Asiakasohjaus

Asiakkaalle kerrotaan, miksi käytetään kosketusvaroitoimia. Hänelle opastetaan oikean käsihygienian toteuttaminen. Moniresistentin mikrobin kantajalle annetaan kantajanohje.

Tiedottaminen

Tieto kosketusvaroittoimista tulee löytyä potilaskertomuksesta. Tieto moniresistentin mikrobin kantajuudesta ja kosketusvaroittoimista tulee välittyä asiakkaan siirtyessä toiseen hoitoyksikköön.

Kuntoutus- ja virkistystoiminta

Moniresistentin mikrobin kantaja saa osallistua päivä- ja virkistystoimintaan sekä muihin harrastuksiin. Erittävät haavat tulee olla peitettynä ja sidokset siistejä. Kuntoutustilanteissa arvioidaan suojainten käytön tarve.

C.difficile tai akuuttia oksennus-ripulitautia sairastava ei saa osallistua kuntoutus ja virkistystoimintaan, ennen kuin oireet ovat ohi ja oireiden loppumisesta on kulunut 2 vrk.

Kuljettaminen

Sairaankuljetukselle ilmoitetaan kosketusvaroittoimista. Taksille ilmoitusvelvollisuutta ei ole.

Vierailija

Normaali kanssakäyminen on sallittu. Jos kyseessä vatsatauti, on vierailuja syytä välttää.